

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE: DRUKKERIJ GOLLÉ
REGULIERENWAL (Stoenderpoort)
— TONGEREN —
Postk. N° 34255. — Telefoon 18.

AANKONDINGEN.
Druis per regel . . . fr. 1,00
Tusschen Allerleien Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDINGEN:
Van 1 tot 4 regels . . . fr. 3,50
Elke regel meer . . . fr. 0,75

Plichten van Katholieken in zake Pers

Weldra nadert het tijdstip van het vernieuwen van abonnementen op bladen en tijdschriften. 't Is dan ook wel het gepaste oogenblik om onze katholieke menschen eens aan hun plichten in zake lezing te herinneren.

Iedereen leest.

Een feit is het, niemand kan dit betwijfelen, dat het lezen van dagbladen sedert den oorlog ontzettelijk heeft toegevoerd. Het verplachtend onderwijs heeft immers het aantal ongetuigen sterk doen afnemen en ook het onwetendheid van sport heeft er toe bijgedragen dat dagbladen bijna in elk huize zijn gelezen worden.

Ten andere, men heeft slechts rond zich te zien, wil men zich van de waarde overtuigen, dat bijna iedereen leest. Ziet men op trein of tram het meeste deel der reizen niet verdiept in een dagblad. De dienstboeien na haar dagtaak zet zich wat te rusten, neemt het dagblad en leest bijzonderlijk den feuilleton. De chauffeur, die op zijn meêster hoeft te wachten, rolt een sigaret en doordt den tijd met het lezen in een blad of revu. Zelfs de wachtende man in statie of tramhalte opent toch eens vlug zijn blad.

Welke bladen worden er gelezen?

Veel wordt er dus op onze dagen gelezen, maar als wij dan eens nagaan welke bladen er gelezen worden, zelfs door onze katholieke menschen of ten minste door dezen die er de naam wílan van dragen, dan is de vaststelling die wij soms moeten opdoen eifanaf bedroevend.

Nergens komt de onverschilligheid der christene volksmassa beter uit in deze zo belangrijke kwestie. Is het niet ontzettend te moeten vaststellen, dat vele van onze katholieke menschen er niet het minste bezwaar in vinden zich te abonneren en dus hun steun te verleen, aan bladen die openlijk of heimelijk hun godsdienst bekampen, of hun zedelijke opvatting kwetsen. Ze steunen dus hun egen tegenstrevens. Welke tegenstrijdigheid!

Een gesprek met den duivel.

Een welbekend Fransch priester, die tekent met den deksnaam Pierre l'Ermitte, en die uitmunt in het afschilderen in verhalen, van onze moderne wátoestanden, vertelt zoo ook in een zijner verhalen den duivelschen invloed der neutrale en slechte pers.

Zekeren dag, aldus de schrijver, kwam ik op straat den duivel tegen. Nu wat kon ik hem vertellen, vroeg ik hem.

Oh, ik volg zoowat uw katholieke perscongres, antwoordde hij grinnikend.

Daar beleeft gij toch zeker niet veel plezier aan, zegde ik hem ook met een spottelachje. Oh, daarin bedriegt gij U, wedervoer de duivel, ik versta de kunst heel goed om uw geloofsgemooten een blinddoek voor te knoopen. Zie, zegde hij, die streng katholieke mij heer daar, wel die is ook door mij geblijnddoekt, want hij in reabonneert op het meest ant-katholieke blad van 't land. En beter nog 's avonds halen de dienstboden het uit de papiermand en snuffelen er ook eens in. En daar, die dame. Ze staat regelmatig naar de kerk en kijkt, uit haar handtaakje piept de ongodsdienstige gaar, die ze dagelijks koopt.

En zo nu eens verder met mij, zegde Satan, en doe U eens de moeite te zijn dagbladverkooper eens na te tellen hoeveel bladen er hangen van de uwe en tel dan eens de mijne. Mijn bladen worden meest overal geleest, in café's, hotels, staties, enz. en in gesuurte bijdragen of door pikante foto's breekt ik steun na steun het geloof mijner lezers af.

Tot daar het verhaal, maar nochtans een getrouwe weergave van de droeve werkelijkheid.

Verkeerde redeneering.

Beschamend is het dat onze katholieke menschen, om de een of andere droegrede, lezers zijn van ongodsdienstige bladen of zoo dus hun geldelijke steun verleen aan hun verwoestste tegenstrevens. « Niemand kan nochtans, naar Christus' woord, twee heeren dienen, en God en den duivel ». Sommige van die lezers redeneeren soms ja, ik weet het wd, dit blad is wel niet uitgesproken katholiek, maar ik heb er toch root een aantal tegen den godsdienst in gelezen. Intendeend, het blad geeft u gewoontlijk releas over katholieke plechtigheden; met de daarbij passende foto's.

Onzijdige of neutrale bladen.

Heel wel mogelijk is dat uw zoogezegde onzijdige of neutrale krant den godsdienst niet aanvalt. Maar dat is geen voldoende verontschuldiging. Juist daarom zoude zo piek endat op met onwetendheid met den

godsdienst aangaat of de godsdienstige gevoelens kan bevorderen. En zelfs als zij soms releas geeft over 't een of ander godsdienstig feest met de daarbij hoorende foto's is dat ook nog « zand in de oogen der lezers ». Want bemerkte wel, dat releas over godsdienstige plechtigheden waar katholieke bladen breedvoerig over uitweiden, beperkt zich in zulke neutrale kranten tot enkele regels, terwijl nevens de foto's van kerkeveelden, enz. meer foto's verschijnen, die het godsdienstig of zedelijk gevoel niet bevoordeelen. Het regelmatig lezen van zulkdanige pers moet de godsdienstige gevoelens van den lezer doodelijkerwijze chloroformeeren en een zachtel dood doen sterven. Verderfelijk is dan ook zulke lectuur en van katholieke menschen verboden.

Andere meenen zich te vero beschuldigen met te zeggen, dat ze verstandig genoeg zijn om zich niet door een dagblad te laten beïnvloeden. Dat is niet aar te nemen. De ondervinding immers leert dat men noodzakelijkerwijze denkt en redeneert zoals het jagolad dat men persoonlijk leest.

Invloed van het dagblad.

't Is dus bijna onmogelijk den invloed van het dagblad uit te schakelen. Ten andere, juist het dagblad is een der machtigste middelen om gedachten te verspreiden en ingang te doen vinden. Willen of niet de invloed van uw dagblad moet gij ondergaan. Sinds wanneer, wordt de molenaar niet meer met wit bestoven door het meel, of de schouwvager niet meer zwart geknaakt door het roet? Zoo ook wordt gij noodzakelijkerwijze besmet door den schadelijken invloed van slechte of neutrale pers.

Katholieke menschen lezen katholieke bladen

't Is te hopen, dat onze katholieke menschen bij het vernieuwen van abonnementen op dagbladen eens zullen overwegen dat het in zake pers gaat om hun eigen zaak, hun eigen goed, hun eigen toekomst. Katholieke abonneeren zich enkel op katholieke bladen, want de katholieke pers is een der zulen, welke sterk als een rots, het katholieke leven schragen.

Zeker weze de leus van elk katholiek op zijn muist: « Geen krant is mijn nas, die niet past bij het Kruis ».

Leest en verspreidt

“DE POSTRIJDER”

het oudste weekblad van Limburg

11 November 1918

HOE DE WAPENSTILSTAND ONDETEEKEND WERD.

Verleden Donderdag, te 11 uur, was het negentien jarige geleden, dat het blijde nieuws over de slagvelden galmde: de oorlog is uit!

Meer dan 52 maanden had de bloedslacht geduurd die aan de oorlogvoerende landen meer dan 10 miljoen menschenlevens heeft gekost. Meer dan 12 miljoen jonge menschen werden gekwetst of verminkt en zijn invalid uit den oorlog gekomen.

De stoffelijke schade door den wereldoorlog veroorzaakt is ongehoord groot, maar, hetgeen nog erger is, is de zedelijke, economische en sociale, waaronder al de landen leden ten dage nog te lijden hebben.

Ter gelegenheid van dezen herdenkingsdag, zal het niet ongepast zijn, eenige geschiedkundige feiten aan te halen, betreffende de het onderteekenen van den wapenstilstand op 11 November 1918.

In het bosch van Compiègne.

Wanneer men te Compiègne (Noord Frankrijk) in het bosch van den wapenstilstand komt, en daar de « Clairière de l'Armistice » betreedt, een groot rustig open plein midden het dichte historische bosch, komt een wonder gevoel van zwaarte U belemmen. Het is alsof men buiten de wereld staat en zijn adem inhoudt, als door een soort eerbijde vrees bevangen. Hier, op deze plaats, viel de eendrachtigheid. Hier werd met een penntrek de afschuwelijke moordpartij steeleerd. Elke dag vielen er 6400 dooden! Zij die nog leevden op 11 November, te 11 uur, mochten die blijvende angst van onzekerheid voor den dag van morgen afleggen, zij zouden naar huis weerkomen.

Zij alleent die voor dat vreeselijk dilemma « van leven of dood » hebben gestaan, weten wat een zucht van verlichting op 11 November in hun hart opging; het was gelukkig een goed, geen oorlog meer!

Geen blijvende onrustige onzekerheid, zij zouden leven.

Elke dag 6400 dooden!

Ware de wapenstilstand slechts op 12 November onderteekend wij weet of wij zelf niet onder een dier dagelijkse 6400 waren geweest!

En nu, gedaan die knagende vrees. Het nieuwe leven ging beginnen!

11 November 1918.

Reeds weken voelde men het einde komen. Voor de soldaat in de loopgraaf was het echter een vreeselijke tijd, aarval op aarval. Voort in nieuwe stellingen en nieuwe avonturen. Intusschen waren « de grooten » op 4 October 1918 met de besprekingen aangewand, Prins Max van Baden had beroep gedaan op Wilson, de voorzitter der Verenigde Staten.

Minister Erberger werd enkele weken later met de zending gelast. Op 7 November verliet de 5 autos met de Duitse afvaardiging het groot hoofdkwartier te Spa. 's Avonds waren zij te Chimay, dat voorgepropt zat met aftrekkende troepen. De eerste wagon droeg een groote witte vlag en een klein schelde onophoudend. Het vuur werd a kela urea gestaakt op u'tpunt. Te La Chapelle op het Fransche front namen de Duitschers plaats in de Fransche Stafautos. Te Tergu er wachtte een fronttrein en met gebindeerde meesters kwam de trein op 8 November, te 7 uur 's morgens, in het bosch van Compiègne aan en hield stil voor dees van maarschalk Foch.

Te 9 uur 's morgens werden de Duitse afgevaardigden in de Fransche spoorwagen binnengeleid. Maarschalk Foch groette militair. Na de voorstelling der leden overhandigde Erberger zijn volmacht.

Na ondreek vroeg Foch: « Wat is het doel van uw bezoek? » En hier laten we het kort historisch gesprek volgen:

Erberger: Wij komen de voorstellen van de verboden ontvangen.

Foch: (koel) Ik heb U geen voorstellen te doen.

Erberger: Nochtan, President Wilson...

Foch: Ik ben hier alleen om U te antwoorden wanneer U om wapenstilstand vraagt. Vraagt U wapenstilstand, zoo ja, dan kan ik U de voorwaarden voorleggen.

Erberger: Ja.

Generaal Weygand geeft lezing van den tekst.

Erberger: Kan ik die tekst aan mijn regering mededeelen en kan het tijdstip voor antwoord, 72 uren, met 24 uren verlengd worden?

Foch: Het tijdstip van 72 uren werd door de Verbondenen vastgesteld. Ik zal wachten tot 11 November, 11 uur (Fransche tijd).

Gedurende het onderhoud, dat 45 minuten duurde, bleef Maarschalk Foch uiterst kalm, de Engelsche Admiraal speidde met zijn monnee, de Duitschers waren teneer gedrukt.

Een Duitse afgevaardigde vertrok hierop naar Spa...

In de nacht van 10 op 11 November had een nieuwe bijeenkomst plaats. Tot 5 uur 's morgens werd onderhandeld. Op dit uur was het lot der volkeren beslist. Maarschalk Foch en Admiraal Wemysse tekenden eerst, daarna de Duitse gevollmachtigen.

De voorwaarden waren zeer hard voor de Duitschers; bezetting van den Rijn, niet vrijlating van de Duitse krijgsgevangenen; teruggave van Elzas-Lotharingen; onmiddellijke levering van 5000 karbons; 25.000 mitraillean; 3000 mijnwerpers; 1700 vliegtuigen; 5000 lokomotieven; 50.000 wagons; 5000 autokamions; alle schepen der vloot; terugtrekken der Duitse troepen in Ost-Afrika; enz. enz.

De Duitse afvaardiging verliet het bosch van Compiègne op 11 November te 11 uur...

De wapenstilstand duurde 36 dagen. Hij werd driemaal verlengd en op 28 Juni 1919 werd de vrede van Versailles onderteekend.

Er is nog geen vrede.

Het oude Europa kwam echter niet tot rust. De vrede van Versailles droeg de kiemen voor nieuwe oorlogen, op andere punten stak het oorlogmonster zijn kop weer op. Thans, 19 jaar later staan wij nog weder in de werkelijke vrede dan in 1918.

De moedlijken en verwikkelingen zijn groot en talrijk, de naweën van den oorlog zijn nog bitter, maar het is een reden te meer om met verduibde en verenigde krachten het werk van ons nationaal herstel tot een goed einde te brengen.

Daarom is en blijft 11 November een feest van vrede en hoop in de toekomst.

Leest en verspreidt

• DE POSTRIJDER •
— Het oudste blad van Limburg. —

De Politieke Toestand Opvoeding

De regeringscrisis. Opvoeding een kunst.

Na talrijke onderhandelingen met politieke leiders en partijgroepen, scheidt de heer Spaak Maandag avond erin, gelukt eene nieuwe regering samen te stellen. Dinsdag morgen kondigden de dagbladen, in groote letters, de namen af der nieuwe ministers, en het nieuws werd ook door de radio uitgezonden.

Hoe de nieuwe regering was samengesteld.

De nieuwe regering zou samengesteld zijn uit zes socialisten, met M. Spaak als eerste-minister, zes katholieken, drie liberalen en generaal Denis, die buiten de partijen zou staan.

Al de socialisten uit de vorige regering, behielden hun portefeuilles, zooals het van socialistische zijde gerecht was. Van katholieke zijde waren het de vroegere ministers Van Isacker, Pierlot en Rubbens, met toevoeging van drie nieuwe ministers: MM. du Bus de Warffle, Ouban en D. Vleeschauer. De liberalen, van hunnen kant hadden drie nieuwe ministers: de heeren Vandenoort, Jemissen en Dieckx; al de vroegere waren aan de deur gezet, op eisch van M. De Maet, die aan de liberalen hunne handelwijze van verleden week, ten zijnen opzichte, wilde betaald zetten.

Alles valt in duigen.

De regering Spaak, na vijftien dagen crisis, met zooveel moeite samengesteld, is Dinsdag morgen in duigen gevallen.

Het verzet is dezen keer gekomen van katholieke zijde, en zulks om zeer gegronde redenen van verzet tegen het socialistisch « kl-maat » van dit gouvernement, dat er op gericht was het meesterschap der socialisten zoo sterk te vestigen, dat de andere partijen nog slechts als moeioepers zouden beschouwd worden.

In deze voorwaarden hebben de heeren Pierlot, du Bus de Warffle en D. Vleeschauer hunne medewerking aan de nieuwe regering geweigerd.

Van nu af lieten de socialisten voorzien dat zij eens overwegende rol zouden spelen en hunne regering erg naar links zou overhellen.

Bij de liberalen.

De liberale linkerzijden van Kamer en Senaat hielden eene bijeenkomst om protest aan te tekenen tegen de uitsluiting der aftredende liberale ministers. De drie nieuwe voorgestelde minister-kandidaten Van den poorten, Jemissen en Dieckx hebben aan M. Spaak laten weten dat zij de hun aangeboden portefeuilles te zijner beschikking stellen.

De heer Spaak gaat voort.

M. Spaak heeft den stand der zaken uitgelegd in den algemeen raad der socialistische partij; 't is immers daar dat hij zijne bevelden gaat ontvanger.

Vervolgens had hij een onderhoud met den Koning die hij insgelijks op de hoogte ging stellen.

Na dit onderhoud verklaarde hij: « Ik ga mijne vrienden zien en de besprekingen opnieuw beginnen ».

De heer Spaak geeft het op!

De heer Spaak zette zich Woensdag opnieuw aan 't werk en ontving in zijn kabinet talrijke solite eke personaliteiten. Verschillende katholieke mandatarissen bood hij een minister portefeuille aan, doch allen weigerden deel te maken van een regering samengesteld volgens de onderrichtingen van het socialistisch Volkshuis.

Woensdag avond gaf M. Spaak het op; hij ging naar den Koning en dede den Vorst mede dat hij niet gelukt was in zijne zending en moest afzien van de taak van kabinetvormer.

Voorloopige regeling van de crisis.

Na de mishukking van M. Spaak heeft de Koning besloten zijne consultaties stop te zetten, tot 19 November, dag van zijne terugkomst uit Londen. Men weet inderdaad, dat de Vorst een bezoek gaat brengen aan Londen om er hoogst belangrijke besprekingen te voeren met den Engelschen Koning en dezes Staatslieden.

Z.M. de Koning heeft intusschen M. Paul-Emile Janson gelast den crisistoestand te onderzoeken, ten einde hem bij zijn terugkeer de aanwijzingen te verschaffen niet het oog op eene oplossing der ministeriele crisis.

De Koning heeft intusschen M. Van Zeeland ontvanger, en hem verzocht de regering te gelasten met de afhandeling der loopende zaken.

Wanneer begint de opvoeding?

Met de opvoeding van een kind kan men niet te vroeg beginnen. De opvoeding begint vanaf de geboorte, sommigen zeggen: van voor de geboorte. Dat begrijpen veel ouders niet. Zij zeggen over hunne stoute kinderen in de wig: « Ach, ze zijn nog te klein om te begrijpen dat ze zint zijn en laten ze maar begaan ». Dus, vader en moeder, gij zijt van plan te wachten tot uw kind 7 of 8 jaar is om met zijn opvoeding te beginnen? En niet gij die zij dan nog zult kunnen recht maken wat de eerste jaren aan hen krom groeide. Mis! Gij moet me de vorming en de beschaving van uw kinderen beginnen als ze nog in de wig liggen.

Eene verstandige moeder.

Ik sprak overtijd met een vader die over enkele maanden met een tweeling gezegd werd. Hij kon geen woorden vinden om zijn vreemde er over uit te drukken omdat zijn kinderen zoo blaaf en zoo rustig zijn. « In de eerste maanden was het niet zoo, zegt hij, toen waren ze lastig en dwingerg. Ze hielden het huis overtd maar mijn vrouw heeft ze een flinke opvoeding gegeven... en dat hebben ze betrept en ethouden, al zijn ze slechts vijf maanden oud ». Op mijn vraag hoe ze dit had aanga gepakt, antwoordde hij: « In de eerste weken was mijn vrouw een echte slavin van de twee beugels; als er een begon te huilen nam ze het op, tot het twee, maar dat begon het tweede zijn huilbuil... Wel dra merkte ze dat zij enkel uit dwingergheid hielden... ze hadden niets te kort lagen goed, ze waren droog... Den besloot mijn vrouw ze naar te laten huilen tot ze van vermoeien in slaap vielen. Zoo duurde het een dag of zes, daar a waren ze gekerd... en nu hebben we er geen last meer van ». Dat is een verstandige moeder.

Oorzaken van kindergeslacht.

Nu moet een jonge moeder toch niet in 't andere uiterste vallen, en denken dat het kindje altijd uit startheid schreit... Soms jds is er een oorzaak en daa van moet moederke zich vergewissen: 't s sommids omdat een band wat hard spant, omdat iets prikt, om een natte luiet, om bukpin, enz. Moeders, verzorgt uw zuigelingen goed dank goed na bij wat ze doet, en laat u niet door laste en onhulde kinderen beet nemen; want het kleinste kind heeft reeds een eigen willette en zoekt zijn willette op te dringen. Maakt de alenste aan regelmatig gewend, zoo begint gij best met hun opvoeding.

De Burgeroorlog in Spanje

Het terugtrekken der Italiaansche troepen.

Volgens de « News Chronicle » van Londen, is Italië ongeveer drie weken geleden begonnen met het terugtrekken van troepen uit Spanje en heeft het gros der Italiaansche infanterie het schierendal reeds verlaten. Alleen de infanterie wordt teruggetrokken. De Italiaansche tanks, vliegtuigen, artillerie en techniek blijven in Spanje.

Italië schijnt dit besluit genomen te hebben bij den aanvang der bijeenkomsten van niet-emengingscommissie. Het werd gevolgd door de verklaring, volgens welke 40.000 Italiaansche vrijwilligers in Spanje bevinden.

De werkelijke redenen voor het terugtrekken zouden zijn, dat Franco na de instig storting van het Basiskse front geen Italiaansche infanterie noodig heeft en ten tweede de mogelijke verwikkelingen in midden-Europa en elders, die het voor Mussolini gevaarlijk maken op een ver verwijderd slagveld belangrijke strijdkrachten te handhaven.

Santa-Ornz heuvel bezet door de nationalistes

Aan het noordelijke Aragon-front hebben de nationalistes, ten Oosten van Sabadell, op den rechter Gallego-over, weer een